

I - MỤC TIÊU BÀI HỌC

- HS biết được cấu trúc của hình hộp, hình cầu và sự thay đổi hình dáng, kích thước của chúng khi nhìn ở các vị trí khác nhau.
- HS biết cách vẽ hình hộp, hình cầu và vận dụng vào vẽ đồ vật có dạng tương đương.
- HS vẽ được hình hộp và hình cầu gắn đúng với mẫu.

II - CHUẨN BỊ

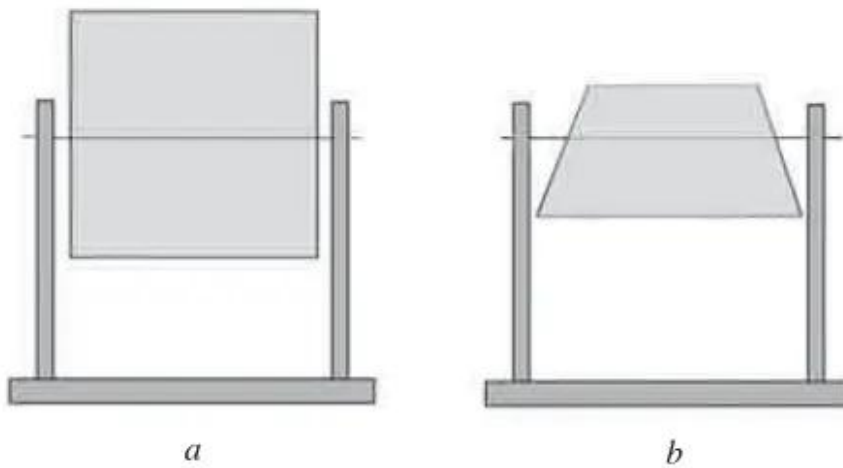
1. Tài liệu tham khảo

- Nguyễn Quốc Toàn - Nguyễn Lăng Bình - Triệu Khắc Lễ, *Mỹ thuật và phương pháp dạy - học*, Tập hai (Giáo trình đào tạo GV Tiểu học hệ CĐSP và SP 12 + 2), NXB Giáo dục, tái bản 2001, tr. 40-52.

2. Đồ dùng dạy - học

Giáo viên

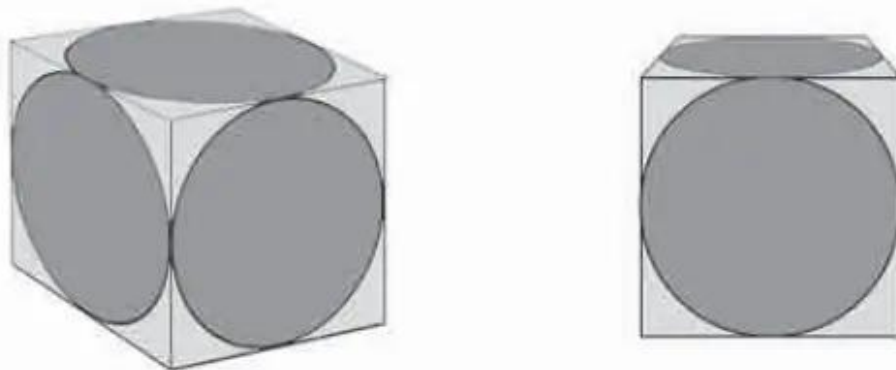
- Hình minh họa ở ĐDDH MT 6.
- Mẫu vẽ :
 - + Hình lập phương mỗi cạnh khoảng 15 cm, màu trắng.
 - + Hình hộp : kích thước khoảng 20 cm x 14 cm x 5 cm, màu trắng.
 - + Một quả bóng : đường kính khoảng 10 cm, màu đậm.
 - + Một quả (trái cây) có dạng hình cầu : đường kính khoảng 6 cm, màu đậm.
 - + Một số bài vẽ của họa sĩ, của HS.
 - + Miếng bìa hình vuông, có trục quay ở giữa (H.1a). Khi quay thì nhìn hình vuông sẽ thành hình thang (H.1b). Cạnh hình vuông ở xa như "thu" lại, cạnh ở gần như "dài" ra.

Hình 1. Hình vuông theo cách nhìn "xa - gần"

+ Hình lập phương màu nhạt, ở bốn mặt (chính diện, hai bên, mặt trên) dán các hình tròn (nội tiếp) bằng giấy màu đậm. Đặt hộp trên bàn, rồi nhìn ở các góc độ khác nhau sẽ thấy các mặt hộp hình vuông thay đổi hình dáng, có thể là :

- * Hình vuông, hình thang.
- * Các hình tròn ở các mặt hộp cũng thay đổi thành hình e-líp.

Hình 2. Hình hộp nhìn theo "xa - gần"

Học sinh

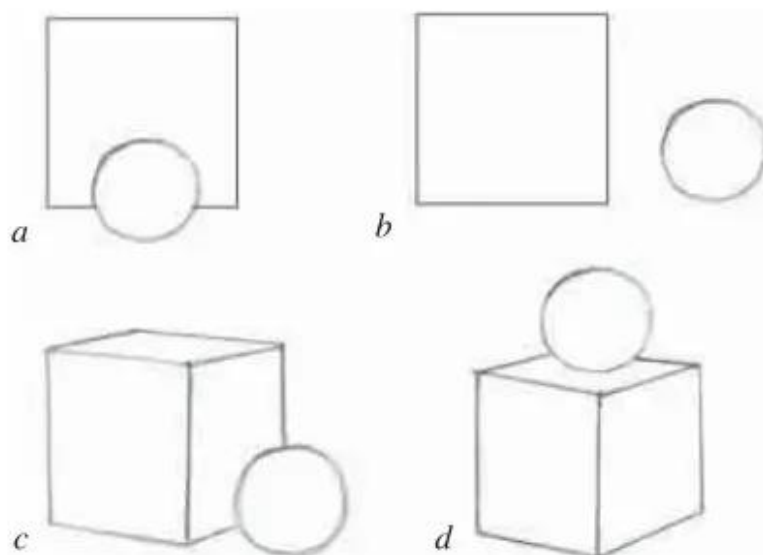
- Một số hình hộp.
- Một số quả có dạng hình cầu.
- Giấy, bút chì, tẩy.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY - HỌC

Hoạt động 1

Hướng dẫn học sinh quan sát, nhận xét mẫu

- GV bày mẫu ở một vài vị trí để HS quan sát, nhận xét, tìm ra bố cục hợp lí :
 - + Hình hộp sau hình cầu, nhìn chính diện (H.3a).
 - + Hình hộp cách xa hình cầu và thẳng hàng ngang (H.3b). Ở góc độ nhìn như hình 3a, b bố cục bài vẽ không đẹp.
 - + Hình hộp nhìn thấy ba mặt, hình cầu ở phía trước (H.3c).
 - + Hình hộp đặt chéo, hình cầu ở trên hình hộp (H.3d).
 - + Ở góc độ nhìn như hình 3c, d bố cục bài vẽ sẽ rõ, đẹp hơn.
- GV cho HS quan sát và nhận xét mẫu vẽ :
 - + Tỷ lệ của khung hình (chiều cao so với chiều ngang).
 - + Độ đậm, độ nhạt của mẫu.

Hình 3. Bày mẫu

Hoạt động 2

Hướng dẫn học sinh cách vẽ

GV nhắc HS cách vẽ bài này cũng tiến hành theo trình tự đã hướng dẫn ở Bài 4, cụ thể là :

- Vẽ phác khung hình chung vào tờ giấy cho cân đối. Ở bài này cần chú ý :
 - + Chiều cao của mẫu từ góc cao phía trong của mặt hộp đến điểm đặt của hình cầu (H.3c) ; hoặc từ đỉnh hình cầu đến góc đáy thấp của hình hộp (H.3d).
 - + Chiều ngang của mẫu từ cạnh xa hình hộp đến thành hình cầu (H. 3c) ; hoặc là khoảng cách của hai cạnh xa của hình hộp (H. 3d).
- Vẽ phác khung hình của hình hộp và hình cầu. Chú ý đối chiếu theo chiều ngang và dọc để có tỉ lệ đúng.
- Tìm tỉ lệ các bộ phận rồi vẽ nét chính. Chú ý :
 - + Độ chênh của hai mặt bên cạnh hộp về phía xa (sâu).
 - + Đỉnh cao của mặt hộp ở xa thấp hơn một chút.
- Vẽ nét chi tiết. Chú ý :
 - + Quan sát mẫu, điều chỉnh tỉ lệ.
 - + Nét vẽ có đậm, nhạt.

Hoạt động 3

Hướng dẫn học sinh làm bài

- GV theo dõi, giúp HS :
 - + Ước lượng tỉ lệ và vẽ khung hình vào tờ giấy.
 - + Ước lượng tỉ lệ các bộ phận và vẽ nét chính.
 - + Vẽ nét chi tiết, hoàn thành hình vẽ.
- HS làm bài.

Hoạt động 4

Đánh giá kết quả học tập

- GV gợi ý cho HS nhận xét, đánh giá một số bài vẽ về bố cục, nét vẽ, hình vẽ.
- HS nhận xét, đánh giá, sau đó GV tóm tắt, chốt lại những ý đúng và cho điểm.

Bài tập về nhà

- Làm bài tập ở SGK.
- Chuẩn bị bài sau.